

бовта и мъките, които причинява, са свързани с непроницаемата тайна на живота. И той *потъва* в думите ѝ, идващи от дълбините на вечността, в сладостта на прегръдката, *погълнала* го като бездна¹³. Преживява миговете на ефимерно щастие, което събужда остра *меланхолия*, изживява любовта като *живот пред прага на смъртта*¹⁴. В София в стаята в ориенталски стил потъва в източна леност, унищожаваща волята, взема съдбовно решение: да се върне, за да осъзнае факта, че сърцето на Елена прилича на *феникс*, който изгаря и се ражда наново от пепелта. Нейната любов е ефимерна и придобива нови превъплъщения – германският лекар ще бъде заменен от френския офицер, който ще бъде обичан със същата искреност и страст, а другият ще поеме своя път към смъртта.

Меланхолията – бездната на разрушението в “Осъдени души”¹⁵

Началото на текста разкрива гибелния край на едно приключение в света на несъзнаваното, сближаващ героите Луис Ромеро и Фани Хорн. В романа “Осъдени души” гибелната страст получава декорациите на Испания като страна на контрастите. Луис Ромеро носи духа на Испания: аристократизъм и традиции, придаващи усещане за вековечност чрез позоваване на художниците и книгите; усещане за смърт и разруха чрез кода на болестта – меланхолията, усещане за пропадане. Не случайно двата образа са сближени в своята болестна аристократичност на духа (в своя свят-музей-библиотека в пристъпите на меланхолията). И двамата се движат към пропастта, но ако Луис е в началото на пътя, редуващ пристъпите на страст и меланхолия, то Фани е в края на това пътуване. За себе си контрабандистът Луис, наследник на благородния род Ередия, достига до прозрението, че отива бавно към *меланхолията* на безотечественик, който не съзира никакъв смисъл от

¹³ Цит. съч., с. 173.

¹⁴ Цит. съч., с. 184.

¹⁵ Наблюденията върху романа “Осъдени души” са по изданието “Д. Димов. Съчинения в пет тома”, Т. 1., София, 1974.